ECLI:LV:RIRT:2018:1211.C33565318.2.S

Lietas arhīva Nr. C-5653-18/7

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā, 2018.gada 11.decembrī

Rīgas rajona tiesa
tiesnese I.Bāliņa,
ar sekretāri A.Bukbārdi,
piedaloties sūdzības iesniedzēja AS "Swedbank" pārstāvei /pers. A/ un zvērināta tiesu izpildītājai Valsts amatpersona,
izskatīja atklātā tiesas sēdē /pers. B/ un AS "Swedbank" sūdzību par zvērinātas tiesu izpildītājas Valsts amatpersona rīcību ar ieinteresēto personu /pers. C/.

Aprakstošā daļa

[1] 2018.gada 25.oktobrī /pers. B/ un AS "Swedbank" (turpmāk – sūdzības iesniedzēji) iesniedza Rīgas rajona tiesā sūdzību par zvērinātas tiesu izpildītājas Valsts amatpersona rīcību izpildu lietā Nr.00338/080/2018.

[1.1.] Sūdzības iesniedzēji lūdz atzīt zvērinātas tiesu izpildītājas Valsts amatpersona 2018.gada 16.oktobra aprēķinu izpildu lietā Nr.00338/080/2018 par nepamatotu un atcelt to; uzlikt zvērinātai tiesu izpildītājai Valsts amatpersona pienākumu izmaksāt AS "Swedbank" izpildu lietā Nr.00338/080/2018 piedzītos naudas līdzekļus tās prasījuma dzēšanai saskaņā ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2017.gada 30.novembra spriedumu un 2018.gada 27.februāra izsniegto izpildu rakstu lietā Nr.C30428113. AS "Swedbank" prasījuma apmērs ir 49 759,17 *euro*.

[1.2.] Sūdzībā norādīts, ka ar 2018.gada 27.marta rīkojumu Nr.02605/080/2018-NOS Rīgas apgabaltiesas 80.iecirkņa zvērināta tiesu izpildītāja Valsts amatpersona (turpmāk – Izpildītāja), informēja AS "Swedbank" (turpmāk – Banka), ka tās izpildu lietvedībā reģistrēts Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2018.gada 27.februāra izsniegtais izpildu raksts lietā Nr.C30428113, ar kuru tiesa nosprieda izbeigt /pers. B/ un /pers. C/ kopīpašuma tiesības uz Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs/ierakstīto nekustamo īpašumu /adrese/, kadastra numurs /numurs/, kas sastāv no dzīvokļa īpašuma Nr.8 un pie tā esošām 16/1000 kopīpašuma daļām no daudzdzīvokļu mājas, nosakot šādu kopīpašuma izbeigšanas veidu - nekustamā īpašuma /adrese/, kadastra numurs /numurs/, kas sastāv no dzīvokļa īpašuma Nr.8 un pie tā esošām 16/1000 kopīpašuma daļām no daudzdzīvokļu mājas, pārdošana atklātā izsolē, no ieņemtajiem naudas līdzekļiem dzēšot saistības pret Banku, kas izriet no 2008.gada 9.septembra aizdevuma līguma Nr.08-109469-PK un 2008.gada 9.septembra hipotēkas līguma Nr.08-109469-PK/1, un atlikušos naudas līdzekļus sadalot starp kopīpašniekiem /pers. B/ un /pers. C/ atbilstoši viņu domājamām daļām, tas ir, katram ½ domājamās daļas apmērā. Parādnieks - /pers. C/, piedzinējs - /pers. B/.

Vienlaikus Izpildītāja lūdza Banku informēt par atlikušā hipotekārā parāda apmēru, kā arī norādīja, ka, ievērojot to, ka iesniegtajā izpildu rakstā nav norādīts īpašnieku saistību apmērs pret Banku, pamats naudas izmaksai pēc nekustamā īpašuma izsoles Bankai var būt izpildu dokuments. Līdz ar to Izpildītāja uzaicināja Banku pievienoties izpildu lietai Nr.00338/080/2018 un iesniegt Izpildītājai izpildu dokumentu. Izpildot rīkojumu, Banka Izpildītājai sniedza informāciju par hipotekārā parāda apmēru.

Izskatot civillietu Nr.C30428113, starp pusēm nepastāvēja strīds par Bankas hipotekāro prasījumu un tā apmēru, kā arī prasītāja piekrita, ka kopīpašumā esošais nekustamais īpašums tiktu pārdots izsolē, atmaksājot Bankai parāda saistības, savukārt atlikušo naudas summu sadalot starp pusēm vienādās daļās.

Banka nosūtīja Izpildītājai vēstuli, kurā Banka norādīja savus apsvērumus saistībā ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2017.gada 30.novembra sprieduma civillietā Nr.C30428113 izpildi, tas ir, nav pamatots Izpildītājas lūgums pievienoties izpildu lietai Nr.00338/080/2018 ar atsevišķu izpildu dokumentu, lai saņemtu naudas līdzekļus par nekustamā īpašuma /adrese/, pārdošanu izsolē, jo naudas izmaksas pienākums jau noteikts Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2017.gada 30.novembra spriedumā civillietā Nr.C30428113 un 2018.gada 27.februāra izsniegtajā izpildu rakstā.

Saskaņā ar izpildei iesniegto izpildu rakstu izpildu lietā Nr.00338/080/2018 vienīgā persona, kuras prasījums tiek apmierināts īpašuma pārdošanas rezultātā, ir Banka.

Banka saņēma Izpildītājas atbildi uz 2018.gada 24.aprīļa vēstuli, kurā Izpildītāja atkārtoti norādīja, ka pamats izmaksai no tiesu izpildītāja depozīta konta ir izpildei iesniegts izpildu dokuments. Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesa 2017.gada 30.novembra spriedumā civillietā Nr.C30428113 nav norādījusi, kādā apmērā naudas līdzekļi izmaksājami hipotekārajam kreditoram. Summas, kas kreditoram ir izmaksājama saskaņā ar noslēgtajiem līgumiem, noteikšana ir tiesas kompetencē. Normatīvie akti nenoteic tiesu izpildītājam tiesības izvērtēt kreditora iesniegto prasījuma apmēru un pamatotību.

Ņemot vērā Izpildītājas nostāju, Banka iesniedza Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā pieteikumu ar lūgumu izskaidrot 2017.gada 30.novembra spriedumu civillietā Nr.C30428113 daļā par tiesas nospriesto, ka no Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs/ierakstītā nekustamā īpašuma /adrese/, pārdošanā izsolē ieņemtajiem naudas līdzekļiem dzēšamas saistības pret Banku, kas izriet no 2008.gada 9.septembra aizdevuma līguma Nr.08-109469-PK un 2008.gada 9.septembra hipotēkas līguma Nr.08-109469-PK/1, un atlikušos naudas līdzekļus sadalot starp kopīpašniekiem /pers. B/ un /pers. C/ atbilstoši viņu domājamām daļām, un tieši, Banka lūdza tiesu izskaidrot, vai 2017.gada 30.novembra spriedums civillietā Nr.C30428113 ir pamats Bankai saņemt naudas līdzekļus par nekustamā īpašuma /adrese/, pārdošanu izsolē tās hipotekārā prasījuma dzēšanai, ievērojot tiesu izpildītājam sniegtās ziņas par hipotekārā parāda apmēru.

Ar 2018.gada 2.jūlija lēmumu civillietā Nr.C30428113 Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesa noraidīja Bankas pieteikumu par sprieduma izskaidrošanu.

Vienlaikus tiesa lēmumā norādīja, ka, kā izriet no 2017.gada 30.novembra sprieduma rezolutīvās daļas, daļā par kopīpašuma izbeigšanu tajā skaidri norādīts kopīpašuma izbeigšanas veids, proti, pārdošanu atklātā izsolē, kā arī nosakot rīcību ar ieņemtajiem naudas līdzekļiem - dzēst saistības pret Banku, kas izriet no 2008.gada 9.septembra aizdevuma līguma Nr. 08-109469-PK un 2008.gada 9.septembra hipotēkas līguma Nr.08- 109469-PK/1, savukārt atlikušos naudas līdzekļus sadalot starp /pers. B/ un /pers. C/ katram ½ domājamās daļas apmērā. Tiesa secinājusi, ka 2017.gada 30.novembra spriedums lietā Nr.C30428113 ir sastādīts tā, ka tā saturs ir saprotams un tā izpilde ir skaidra. Tāpat tiesa norādījusi, ka, ja rodas strīds par naudas summu par saistībām, kas nodibinātas starp nekustamā īpašuma īpašniekiem un hipotekāro kreditoru, tas risināms starp līgumslēdzējpusēm.

Iesniedzēji sūdzībā vērš tiesas uzmanību, ka starp piedzinēju /pers. B/ un Banku kā hipotekāro kreditoru un aizdevēju saskaņā ar 2008.gada 9.septembra aizdevuma līgumu Nr.08-109469-PK nav strīda par neizpildīto saistību apmēru. Fakti par 2008.gada 9.septembra aizdevuma līguma Nr.08-109469-PK noslēgšanu un tā pusēm konstatēti Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2017.gada 30.novembra spriedumā lietā Nr.C30428113.

Ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas zemesgrāmatu nodaļas 2018.gada 16.augusta lēmumu lietā Nr.C60034518 apstiprināts nekustamā īpašuma /adrese/, 2018.gada 25.maija izsoles akts. Lēmums stājies spēkā 2018.gada 3.septembrī. Ņemot vērā minēto, Banka 2018.gada 13.septembrī nosūtīja Izpildītājai lūgumu sastādīt aprēķinu saskaņā ar Civilprocesa likuma 631.pantu.

Ņemot vērā, ka aprēķins netika saņemts, Banka 2018.gada 2.oktobrī nosūtīja Izpildītājai atkārtotu pieprasījumu sastādīt aprēķinu, vienlaikus norādot hipotekārā parāda apmēru uz 2018.gada 2.oktobri, kā arī pievienojot Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2018.gada 2.jūlija lēmumu civillietā Nr.C30428113, kurā norādīts, ka 2017.gada 30.novembra spriedums lietā Nr.C30428113 ir saprotams un tā izpilde skaidra.

Hipotekārā parāda apmērs uz sūdzības sagatavošanas brīdi ir 49 759,17 *euro*.

Sūdzības iesniedzēji saņēma Izpildītājas aprēķinu naudas sadalīšanai starp piedzinējiem, kurā norādīts, ka sadalāmā summa ir 63 000 *euro*.

Aprēķinā norādīts, ka nav summu izmaksai saistībā ar piedzīto hipotekāro parādu, savukārt sprieduma izpildes izdevumi sastāda 4988,80 *euro*, kuru saņēmēja ir Izpildītāja.

Tāpat norādīts, ka sakarā ar to, ka Banka kā hipotekārais kreditors nav pievienojusies piedziņai, un saskaņā ar Civilprocesa likuma 628.panta 2.^{1}daļu naudas summa 50 028,60 *euro* apmērā uzglabājama līdz izpildu dokumenta saņemšanai Izpildītājas depozīta kontā valsts kasē.

Ņemot vērā aprēķinā norādīto, secināms, ka Izpildītāja atteikusies veikt izpildu darbības izpildu lietā Nr.00338/080/2018, tas ir, ir atteikusies izmaksāt Bankai kā hipotekārajam kreditoram piedzīto hipotekāro parādu, tādējādi atsakoties izpildīt Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2017.gada 30.novembra spriedumu lietā Nr.C30428113. Tādējādi Izpildītāja prettiesiski aizturējusi naudas līdzekļus, kas izmaksājami saskaņā ar izpildu dokumentu izpildu lietā, un 2018.gada 16.oktobrī sastādītais

aprēķins ir atceļams.

Izpildītāja ir nepamatoti atsaukusies uz Civilprocesa likuma 621.panta piekto daļu, jo šajā gadījumā attiecībā uz naudas izmaksu Bankai piemērojama Civilprocesa likuma 621.panta pirmā daļa, jo Bankas tiesības saņemt piedzīto summu pamato šajā izpildu lietā jau esošs izpildu dokuments.

Nav pamatots Izpildītājas arguments, ka Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesa 2017.gada 30.novembra spriedumā civillietā Nr.C30428113 nav norādījusi, kādā apmērā naudas līdzekļi izmaksājami hipotekārajam kreditoram, jo spriedumā nav noteikta arī konkrēta naudas summa, kas sadalāma starp dzīvokļa īpašuma kopīpašniekiem /pers. B/ un /pers. C/ un izmaksājama kopīpašniekiem pēc īpašuma pārdošanas un Bankas prasījuma dzēšanas.

2018.gada 17.oktobrī /pers. B/, kurš izsolē nosolīja dzīvokļa īpašumu /adrese/, iesniedzis Izpildītājai iesniegumu ar lūgumu saskaņā ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas spriedumu lietā Nr.C30428113 no izsolē saņemtajiem līdzekļiem dzēst /pers. B/ saistības pret Banku, kas izriet no 2008.gada 9.septembra aizdevuma līguma Nr.08-109469-PK un 2008.gada 9.septembra hipotēkas līguma Nr.08-109469-PK/1.

/pers. B/ kā aizņēmējs saskaņā ar 2008.gada 9.septembra aizdevuma līgumu Nr.08-109469-PK ir vienīgā persona, starp kuru un Banku kā kreditoru varētu rasties strīds par līguma neizpildīto saistību apmēru un Bankai kā kreditoram izmaksājamo summu, taču šāda strīda nav, jo /pers. B/ pats lūdzis Izpildītāju no izsolē saņemtajiem līdzekļiem dzēst viņa saistības pret Banku, kā noteikts Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesa 2017.gada 30.novembra spriedumā civillietā Nr.C30428113.

Uz sūdzības sagatavošanas dienu naudas līdzekļi par dzīvokļa īpašuma /adrese/, pārdošanu izsolē Bankas prasījuma dzēšanai nav saņemti.

[1.3.] Sūdzība pamatota uz Civilprocesa likuma 621.panta pirmo daļu, 631. un 632.pantu.

[2] 2018.gada 12.novembrī Rīgas rajona tiesā saņemti zvērinātas tiesu izpildītājas rakstveida paskaidrojumi par sūdzību, norādot, ka sūdzību neatzīst, uzskata to par nepamatotu un lūdz sūdzību noraidīt.

[2.1.] Paskaidrojumos norādīts, ka Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesa 2017.gada 30.novembrī izskatīja /pers. C/ prasību pret /pers. B/ par laulības šķiršanu un uzturlīdzekļu piedziņu, un /pers. B/ pretprasību par laulāto kopīgās mantas dalīšanu, kopīpašuma izbeigšanu ar trešo personu lietā AS "Swedbank". No tā secināms, ka tiesa ir izskatījusi jautājumu celtās prasības un pretprasības tvērumā, bet nav skatījusi AS "Swedbank" saistību apmēru un pamatotību, kas izriet no 2008.gada 9.septembra aizdevuma līguma Nr.08-109469-PK un 2008.gada 9.septembra hipotēkas līguma Nr.08-109469-PK-1, jo celtās prasības un pretprasības būtība neskar AS "Swedbank" prasījumu pret lietas dalībniekiem.

Tiesu izpildītājs, ņemot vērā lietas dalībnieku intereses, var atkārtoti pieprasīt informāciju hipotekārajam kreditoram arī tieši pirms aprēķina naudas sadalīšanai starp piedzinējiem sastādīšanas. Šāda hipotekārā kreditora sniegtā informācija būtu pietiekama aprēķina naudas sadalīšanai starp piedzinējiem sastādīšanas, taču tā nepiešķir tiesisku pamatu naudas izmaksai hipotekārajam kreditoram.

Ievērojot to, ka izpildu rakstā nav norādīts īpašnieku saistību apmērs pret AS "Swedbank", tiesu izpildītāja nosūtot paziņojumu 600.panta kārtībā, vienlaicīgi informēja AS "Swedbank", ka pamats naudas izmaksai pēc nekustamā īpašuma izsoles var būt izpildu dokuments.

Sūdzības iesniedzēji norāda, ka konkrētajā lietā izpildu dokuments nav par parāda piedziņu, bet par īpašuma pārdošanu izsolē, izbeidzot kopīpašumu un šajā sakarā piemērojams Tiesu izpildītāja likuma 74.panta pirmās daļas 4.punkts — jārīko publiskā izsole, nevis jāpiemēro Civilprocesa likuma 600.pants, kas ietilpst likuma 73.nodaļā "Piedziņas vēršana uz nekustamo īpašumu".

Iesniedzēji ir nonākuši pretrunā ar sūdzībā izteikto viedokli norādot, ka tiesu izpildītājai ir jārīkojas saskaņā ar Civilprocesa likuma 600.pantā noteikto, savukārt kopumā tiesu izpildītājai būtu jāvadās pēc Tiesu izpildītāja likuma 74.panta pirmās daļas 4.punktu un jārīko publiska izsole.

[2.2.] Izpildu lieta Nr.00338/080/2018 tiesu izpildītājas lietvedībā reģistrēta saskaņā ar Civilprocesa likuma 549.panta pirmo daļu un Tiesu izpildītāja likuma 73.panta pirmās daļas 5.punktu un otro daļu - pamatojoties uz tiesas izsniegtu izpildu rakstu un piedzinēja rakstveida pieteikumu, nevis personas iesniegumu un viņa rakstveidā noformētiem izsoles nosacījumiem. Konkrētajā gadījumā iesniedzēji nekorekti atsaukušies uz Tiesu izpildītāja likuma 74.panta pirmās daļas 4.punkta piemērošanu, jo kārtību kādā tiesu izpildītājs rīko publiskas izsoles nosaka Latvijas Tiesu izpildītāju padomes izdotie un apstiprinātie metodiskie norādījumi "Noteikumi par publiskajām izsolēm". Metodisko norādījumu 4.punkts nosaka, ka zvērināts tiesu izpildītājs rīko publisko izsoli, pamatojoties uz ieinteresētās personas rakstveida iesniegumu un rakstveidā noformētiem izsoles nosacījumiem.

Tiesu izpildītāja vērš uzmanību uz to, ka uzsākot izpildu lietu, nekustamā īpašuma kopīpašniekiem rakstiski paziņots, ka nekustamā īpašuma pārdošana, atbilstoši Civillikuma 2076.pantam, tiks organizēta ievērojot Civilprocesa likuma noteikumus, tajā skaitā Civilprocesa likuma 73.nodaļā paredzēto kārtību.

[2.3.] Sūdzībā norādīts, ka ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2018.gada 2.jūlija lēmumu noraidīts AS "Swedbank" pieteikums par Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2017.gada 30.novembra sprieduma rezolutīvās daļas izskaidrošanu. Tiesa secinājusi, ka nav pamata izskaidrot 2017.gada 30.novembra spriedumu, tā saturs ir saprotams un izpilde ir skaidra. Papildus tam iesniedzēji izdara secinājumu, ka tiesu izpildītāja ir atteikusies veikt izpildu darbības un atteikusies izmaksāt hipotekārajam kreditoram piedzīto parāda summu.

Tiesu izpildītāja pievienojas tiesas nolēmumā norādītajam, proti, ka Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2017.gada 30.novembra sprieduma saturs ir saprotams un izpilde ir skaidra. Tiesu izpildītāja nav izmantojusi savas Civilprocesa likuma 553.pantā noteiktās tiesības lūgt tiesu, kura pieņēmusi nolēmumu, to izskaidrot. Kā norādīts šo paskaidrojumu 1.punktā, tiesa pēc būtības nav skatījusi jautājumu par kopīpašnieku saistību pret AS "Swedbank" apmēru, taču ir norādījusi, ka izbeidzot kopīpašnieku kopīpašuma tiesības uz nekustamo īpašumu ar kopīpašuma izbeigšanas veidu tā pārdošanu atklātā izsolē, no ieņemtajiem naudas līdzekļiem dzēšot saistības pret AS "Swedbank". AS "Swedbank" tiesība saņemt apmierinājumu no naudas līdzekļiem, kas iegūti no nekustamā īpašuma atsavināšanas ir pamatota ar Civillikuma normām un nekustamā īpašuma Zemesgrāmatas nodalījumā publiski nostiprinātu hipotēku.

[2.4.] Sūdzības iesniedzēji norāda, ka tiesas lēmums par nekustamā īpašuma labprātīgu pārdošanu izsolē tiesas ceļā ir analoģisks tiesas spriedumam par kopīpašuma izbeigšanu, kā kopīpašuma izbeigšanas veidu nosakot tā pārdošanu izsolē un, ka abos gadījumos tiesu izpildītājs naudas izmaksu kreditoriem veic pamatojoties uz to iesniegumu, kurā norādīts parāda apmērs.

Iesniedzēji kļūdaini salīdzinājuši tiesas sprieduma par kopīpašuma izbeigšanu izpildi ar nekustamā īpašuma labprātīgu pārdošanu izsolē tiesas ceļā.

Nekustamā īpašuma labprātīga pārdošana izsolē tiesas ceļā ir saistību izpildes veids, kas atrunāts Civilprocesa likuma 7.sadaļā "Saistību izpildīšana tiesas ceļā". Civilprocesa likuma 49.nodaļā un tajā ietvertajās tiesību normās likumdevējs ir skaidri noteicis, kādos gadījumos ir pieļaujama nekustamā īpašuma labprātīga pārdošana izsolē tiesas ceļā. Šāda vienkāršota saistību izpilde pieļaujama ar īpašu kreditora un parādnieka vienošanos līguma noslēgšanas brīdī, ar kuru parādnieks pēc būtības piešķir tiesības kreditoram par brīvu cenu pārdot sev piederošo nekustamo īpašumu, kas kalpojis kā ķīla saistību nodrošināšanai, lai gan tiesa jautājumu par saistību pamatojumu neizšķir pēc būtības, bet pieņem lēmumu saīsinātā termiņā uz iesniegto dokumentu pamata (*Civilprocesa likuma komentāri, II nodaļa, 628.lpp.*).

Turpretī tiesas nolēmums, ar kuru tiesa ir lēmusi jautājumu par kopīpašuma izbeigšanu ir patstāvīgs tiesību jautājums. Hipotekārā kreditora saistības šādā civillietā ir sekundāras, jo kreditora attiecības ar kredītņēmēju ir atsevišķs prasības pamats. Tiesu izpildītāja neapstrīd AS "Swedbank" tiesības saņemt apmierinājumu no nekustamā īpašuma pārdošanā ieņemtās naudas summas, taču saistības rašanās pamatotību un apmēru izvērtē tiesa.

Līdz 2009.gada 1.martam bija spēkā iepriekšējā Civilprocesa likuma redakcija, kas nesaturēja piebildi par izpildu dokumentu un, veicot šos grozījumus Civilprocesa likumā, likumdevējs ir skaidri formulējis mērķi - naudas izmaksu pieļaut tikai pēc tam, kad tiesa ir skatījusi jautājumu par prasības pamatotību. Tādējādi tiesu izpildītājai ir tiesisks pamats prasīt AS "Swedbank" iesniegt izpildu dokumentu.

[2.5.] Sūdzībā norādīts, ka /pers. B/ iesniedzis tiesu izpildītājai iesniegumu ar lūgumu no izsolē saņemtajiem līdzekļiem dzēst viņa saistības pret AS "Swedbank", kas izriet no aizdevuma un hipotēkas līguma un, ka /pers. B/ nav strīda ar AS "Swedbank" par līguma neizpildīto saistību apmēru.

Zvērināta tiesu izpildītāja paskaidro, ka /pers. B/ ar savu 2018.gada 17.oktobra iesniegumu ir piekritis un lūdzis tiesu izpildītāju dzēst viņa saistības pret AS "Swedbank" no nekustamā īpašuma pārdošanas izsolē ieņemtajiem līdzekļiem, taču likums šādu tiesību tiesu izpildītājai nepiešķir iekams no hipotekārā kreditora nav saņemts izpildu raksts. No /pers. B/ iesnieguma nav skaidrs prasības pret AS "Swedbank" rašanās datums. Tiesu izpildītāja sniedza atbildi /pers. B/ norādot, ka saskaņā ar Civilprocesa likuma 621.panta piekto daļu, 622.pantu, 628.panta 2.[1]daļu un Tiesu izpildītāja likuma 72.panta otro daļu, tiesu izpildītāja izpildes gaitā saņemtās summas izmaksās, pamatojoties uz iesniegtu izpildu dokumentu, kurā norādīts viņa saistību apmērs pret AS "Swedbank".

Papildus zvērināta tiesu izpildītāja norāda, ka /pers. B/ nav vienīgais lietas dalībnieks. Šajā gadījumā, izmaksājot naudas līdzekļus AS "Swedbank" bez iesniegta izpildu dokumenta, var tikt aizskartas ne tikai /pers. B/, bet arī /pers. C/ tiesības un likumīgās intereses. Šķirot /pers. B/un /pers. C/ laulību, kā arī nosakot laulāto kopīgās mantas sadali, izpildu dokumentā nav norādīts AS "Swedbank" kopējais saistību apmērs. 2018.gada 9.aprīlī tiesu izpildītāja saņēma AS "Swedbank" paziņojumu par atlikušā hipotekārā parāda apmēru 72 116,80 *euro* apmērā, savukārt 2018.gada 2.oktobrī paziņo, ka hipotekārā parāda apmērs ir 50 028,60 *euro*.

Sūdzības iesniedzēji mutvārdos informēja tiesu izpildītāju, ka 2008.gada 9.septembra aizdevuma līgums Nr.08-109469-PK un 2008.gada 9.septembra hipotēkas līgums Nr.08-109469-PK-1 līgums starp sūdzības iesniedzējiem ir spēkā.

[3] 2018.gada 13.novembrī Rīgas rajona tiesā saņemts trešās personas /pers. C/ lūgums pieaicināt lieta kā trešo personu un atsauksme uz sūdzību, kurā lūdz noraidīt sūdzības iesniedzēju sūdzību.

[3.1.] Atsauksmē norādīts, ka piekrīt zvērinātas tiesu izpildītājas viedoklim, ka summas, kas kreditoram ir izmaksājama saskaņā ar noslēgtajiem līgumiem, noteikšana ir tiesas kompetencē un normatīvie akti nenoteic zvērinātam tiesu izpildītājam tiesības izvērtēt kreditora iesniegto prasījumu apmēru un pamatotību. AS "Swedbank" prasījuma apmērs nav nosakāms sūdzību iesniedzēju iesniegtās sūdzības ietvaros, bet atsevišķā lietā.

[3.2.] Atsauksme pamatota uz Civillikuma 177. un 179.pantu.

[4] Tiesas sēdē sūdzības iesniedzēja AS "Swedbank" pārstāve sūdzību uzturēja pilnā apmērā uz tajā norādītajiem apstākļiem. Uzskata aprēķinu par nepamatotu.
Tiesas sēdē zvērināta tiesu izpildītāja sūdzību neatzīst, lūdz noraidīt kā nepamatotu.
Trešā persona uz tiesas sēdi nav ieradusies, nav informējusi par neierašanās iemesliem.

Motīvu daļa

[5] Noklausījusies pušu paskaidrojumus tiesas sēdē un izvērtējot lietas materiālus, tiesa uzskata, ka sūdzība ir noraidāma.

[6] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 632.panta pirmo daļu tiesu izpildītāja darbības sprieduma izpildīšanā vai viņa atteikumu izpildīt šādas darbības piedzinējs vai parādnieks var pārsūdzēt rajona (pilsētas) tiesā pēc tiesu izpildītāja amata vietas 10 dienu laikā no pārsūdzamās darbības izdarīšanas dienas vai dienas, kad sūdzētājam, kuram nav paziņots par izdarāmās darbības laiku un vietu, kļuvis par to zināms.
Sūdzības, atbilstoši minētajai likuma normai, piedzinējs vai parādnieks var iesniegt par jebkuru tiesu izpildītāja darbību (bezdarbību) sprieduma izpildīšanā *(sk. arī Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta 2009.gada 30.septembra lēmumu lietā Nr.SKC-1054)*.

[7] Lietā konstatēts, ka zvērinātas tiesu izpildītājas Valsts amatpersona lietvedībā reģistrēts Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2018.gada 27.februāra izsniegtais izpildu raksts lietā Nr.C30428113, ar kuru tiesa nosprieda izbeigt /pers. B/ un /pers. C/ kopīpašuma tiesības uz Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs/ierakstīto nekustamo īpašumu /adrese/, kadastra numurs /numurs/, kas sastāv no dzīvokļa īpašuma Nr.8 un pie tā esošām 16/1000 kopīpašuma daļām no daudzdzīvokļu mājas, nosakot šādu kopīpašuma izbeigšanas veidu - nekustamā īpašuma /adrese/, kadastra numurs /numurs/, kas sastāv no dzīvokļa īpašuma Nr.8 un pie tā esošām 16/1000 kopīpašuma daļām no daudzdzīvokļu mājas, pārdošana atklātā izsolē, no ieņemtajiem naudas līdzekļiem dzēšot saistības pret AS "Swedbank", kas izriet no 2008.gada 9.septembra aizdevuma līguma Nr.08-109469-PK un 2008.gada 9.septembra hipotēkas līguma Nr.08-109469-PK/1, un atlikušos naudas līdzekļus sadalot starp kopīpašniekiem /pers. B/ un /pers. C/ atbilstoši viņu domājamām daļām, tas ir, katram ½ domājamās daļas apmērā. Parādnieks - /pers. C/, piedzinējs - /pers. B/.
Tāpat izriet, ka 2018.gada 27.martā zvērināta tiesu izpildītāja sastādījusi Rīkojumu Nr.02605/080/2018-NOS AS "Swedbank", kurā paziņo, ka nekustamā īpašuma, kas atrodas /adrese/, kadastra numurs /numurs/, pārdošana atbilstoši Civillikuma 2076.pantam, tiks organizēta ievērojot Civilprocesa likuma noteikumus, tajā skaitā Civilprocesa likuma 73.nodaļā paredzēto kārtību. Rīkojumā lūgts norādīt atlikušā hipotekārā parāda apmēru. Norāda, ka ievērojot to, ka iesniegtajā izpildu rakstā nav norādīts īpašnieku saistību apmērs pret AS "Swedbank", pamats naudas izmaksai, pēc nekustamā īpašuma izsoles AS "Swedbank", var būt izpildu dokuments. Tāpat norādīts, ja pēc augstāk minētā nekustamā īpašuma pārdošanas izsolē, AS "Swedbank" vēlas saņemt naudas līdzekļus hipotēkas dzēšanai, zvērināta tiesu izpildītāja uzaicina pievienoties izpildu lietai Nr.00338/080/2018 un iesniegt tiesu izpildītājai izpildu dokumentu, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 621.panta piektā daļā un Tiesu izpildītāja likuma 72.panta otrā daļā noteikto (lietas 9.lapa).

[8] Lietas izskatīšanā noskaidrots, ka pusēm pastāv strīds par naudas līdzekļu izmaksas pamatu, tas ir, sūdzības iesniedzēji uzskata, ka naudas līdzekļi hipotekārajam kreditoram izmaksājami bez pievienošanās izpildu lietai. Savukārt zvērināta tiesu izpildītāja uzskata, ka hipotekārajam kreditoram jāpievienojas izpildu lietai atbilstoši Civilprocesa likuma 621.panta piektajai daļai, iesniedzot tiesu izpildītājai izpildu dokumentu. AS "Swedbank" norāda, ka viņu rīcībā nav izpildu dokumenta, un tādam nav jābūt pie naudas līdzekļu izmaksas, jo par hipotekārā kreditora un parāda esamību strīds nepastāv.
Lietā noskaidrots, ka zvērināta tiesu izpildītāja 2018.gada 27.marta rīkojumā atbilstoši Civilprocesa likuma 600.panta trešās un ceturtās daļas noteikumiem, lūgusi AS "Swedbank" norādīt, cik liels ir atlikušais hipotekārā parāda apmērs, vienlaikus uzaicinot pievienoties izpildu lietai Nr.00338/080/2018 un iesniegt izpildu dokumentu (lietas 9.lapa).
Lietas izskatīšanā hipotekārais kreditors norāda, ka līgums starp piedzinēju un AS "Swedbank" ir spēkā uz lietas izskatīšanas brīdi.

[9] Tiesu izpildītāju likuma 2.pants noteic, ka zvērināti tiesu izpildītāji veic tiesu un citu institūciju nolēmumu izpildi, kā arī citas likumā noteiktās darbības.
Civilprocesa likuma 621.panta pirmā daļa noteic, ka no summas, ko tiesu izpildītājs piedzinis no parādnieka, vispirms sedz sprieduma izpildes izdevumus, no pārējās summas apmierina piedzinēju prasījumus, kas pamatoti ar šā tiesu izpildītāja lietvedībā esošiem izpildu dokumentiem. Summu, kas paliek pēc visu prasījumu apmierināšanas, izsniedz atpakaļ parādniekam.
Civilprocesa likuma 621.panta piektā daļa noteic, ka personas, kurām ir izpildu dokumenti citās lietās, var pievienoties piedziņai, iesniedzot izpildu dokumentu tam tiesu izpildītājam, kurš rīko izsoli ne vēlāk kā septiņas dienas pirms izsoles sludinājumā norādītās izsoles noslēguma dienas vai līdz dienai, kad manta nodota tirdzniecības uzņēmumā pārdošanai pēc komisijas noteikumiem.

[10] Lietā nav strīda, ka AS "Swedbank" nav pievienojusies izpildu lietai Nr.00338/080/2018 atbilstoši Civilprocesa likuma 621.panta piektajai daļai, kā arī AS "Swedbank" nav iesniegusi zvērinātai tiesu izpildītājai izpildu dokumentu izpildu lietas Nr.00338/080/2018 ietvaros.
Tāpat lietā nav strīda, ka ar 2018.gada 16.augusta Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas zemesgrāmatu nodaļas lēmumu apstiprināts nekustamais īpašuma izsoles akts, tai skaitā dzēstas zemesgrāmatā visas uz /pers. B/ un /pers. C/ piederošo nekustamo īpašumu /adrese/, kadastra numurs /numurs/; nostiprinot Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs/, pēc adreses /adrese/, ķīlas tiesību 51 300 *euro* apmērā par labu AS "Swedbank".
Vienlaikus lietas izskatīšanā, un izvērtējot lietā iesniegtos pierādījumus, tiesa nekonstatē, ka zvērināta tiesu izpildītāja konkrētajā gadījumā būtu rīkojusi publisko izsoli atbilstoši Tiesu izpildītāja likuma 74.panta pirmās daļas 4.punktam. Tāpat tiesa nekonstatē, ka konkrētās lietas ietvaros zvērināta tiesu izpildītāja ir pilnvarota piemērot Civilprocesa likuma 49.nodaļu, kas attiecas uz saistību izpildīšanu tiesas ceļā, jo likumdevējs skaidri noteicis gadījumus, kādos piemērojama iepriekš minētā kārtība, kas nav interpretējama paplašināti.
No lietas materiāliem izriet, ka 2018.gada 16.oktobrī zvērināta tiesu izpildītāja sastādījusi Aprēķinu naudas sadalīšanai starp piedzinējiem, norādot, sakarā ar to, ka hipotekārais kreditors AS "Swedbank" nav pievienojusies piedziņai un saskaņā ar Civilprocesa likuma 628.panta $2.^1$ daļu, naudas summa 50 028,60 *euro*, ņemot vērā attiecīgā hipotekārā prasījuma pirmtiesību, uzglabājama līdz izpildu dokumenta saņemšanai zvērinātas tiesu izpildītājas Valsts amatpersona depozīta kontā Valsts kasē (lietas 28.lapa).
Tāpat no lietas materiāliem izriet, ka 2018.gada 17.oktobrī /pers. B/ iesniedzis iesniegumu zvērināta tiesu izpildītājai, kurā lūdz dzēst viņa saistības pret AS "Swedbank" (lietas 30.lapa).
No lietas materiāliem izriet, ka zvērināta tiesu izpildītāja 2018.gada 24.oktobrī sniegusi atbildi norādot, ka līdz šīs atbildes sagatavošanas brīdim AS "Swedbank" nav iesniegusi tiesu izpildītājai izpildu dokumentu, kurā norādīts parādnieka saistību apmērs pret AS "Swedbank" (lietas 29.lapa).
Lietā noskaidrots, ka atbilstoši izpildu rakstam piedzinējs ir /pers. B/, savukārt AS "Swedbank" ir hipotekārais kreditors.

[11] Civilprocesa likuma 628.panta pirmajā daļā noteikts, ka no naudas, kas saņemta par pārdoto ar ķīlu apgrūtinātu nekustamo īpašumu, vispirms sedzami sprieduma izpildes izdevumi, kas saistīti ar nekustamā īpašuma pārdošanu, pēc tam apmierināmi prasījumi šādā secībā:
1) to darbinieku prasījumi par darba algu izmaksu, kuri saistīti ar nekustamā īpašuma uzturēšanu, un ar viņu darba algām saistītie sociālās apdrošināšanas maksājumi;
2) prasījumi par nodokļu maksājumiem, kas maksājami par šo nekustamo īpašumu;
3) zemesgrāmatā ierakstītās reālnastas, kurām pienācis samaksas termiņš;
4) ar šā nekustamā īpašuma ķīlu nodrošinātie prasījumi pēc to pirmtiesības;
5) pārējie prasījumi šajā likumā noteiktajā secībā.
Šī panta otrajā daļā noteikts, ka apmierinot hipotekāros prasījumus pēc to pirmtiesības, vienlaikus apmierināmi arī to blakus prasījumi — procenti par pēdējiem trim gadiem līdz izsoles noslēguma dienai, piespriestie tiesas izdevumi un ar lietas vešanu saistītie izdevumi, nepārsniedzot zemesgrāmatā ierakstītās hipotēkas summu. Atlikušajā ar nekustamā īpašuma ķīlu (hipotēku) nenodrošinātajā daļā prasījums apmierināms šā likuma 622.pantā noteiktajā kārtībā.

Savukārt saskaņā ar Civilprocesa likuma 628.panta 2.1 daļu, ja hipotekārais kreditors nav pievienojies piedziņai (621.panta piektā daļa), nauda zemesgrāmatā norādītās hipotēkas summas apmērā vai hipotekārā kreditora paziņojumā norādītajā apmērā, ja tāds saņemts (600.panta ceturtā daļa), ņemot vērā attiecīgā hipotekārā prasījuma pirmtiesību, ieskaitāma tā tiesu izpildītāja depozīta kontā, kurš rīkoja izsoli, un uzglabājama līdz izpildu dokumentu saņemšanai.

[11.1.] Ņemot vērā šī, deklaratīvā paziņojuma sekas (nauda tiek saglabāta tikai paziņojumā norādītajā apmērā), ir rūpīgi jāapsver paziņojumā norādāma summa.*(sk. Civilprocesa likuma komentāri. III daļa (61. – 86. nodaļa). Sagatavojis autoru kolektīvs Prof. K. Torgāna zinātniskajā redakcijā. Tiesu namu aģentūra. 2014., 550.lpp.).*

Ja personai ir kļuvis zināms, ka pie tiesu izpildītāja atrodas izpildu lieta pret to pašu parādnieku, kurš ir parādā šai personai, tad saskaņā ar Civilprocesa likuma 621.panta piekto daļu tai ir tiesības pievienoties piedziņai. Taču šī panta daļa noteic arī laika ierobežojumu, līdz kuram persona var pievienoties piedziņai, tas ir, līdz mantas izsoles dienai. Ja persona, kurai ir augstākas kārtas prasījums, bet kura nav nodrošinātais kreditors, iesniegs izpildu dokumentu pēc izsoles, šādu prasījumu varēs apmierināt tikai pēc to izpildu dokumentu izpildes, kuri iesniegti līdz izsolei *(sk. Civilprocesa likuma komentāri. III daļa (61. – 86. nodaļa). Sagatavojis autoru kolektīvs Prof. K. Torgāna zinātniskajā redakcijā. Tiesu namu aģentūra. 2014., 543.lpp.).*

[11.2.] No minētā tiesa secina, ka Civilprocesa likuma 621.panta piektā daļa paredz vienotu kārtību, pievienojoties izpildu lietā un izmaksājot naudas līdzekļus. Tāpat no tiesību normām izriet, ka tiesiskais pamats piedzīto naudas līdzekļu pārskaitīšanai piedzinējam ir izpildu dokuments, kurā ir norādīta persona, kura ir tiesīga saņemt piedzītos naudas līdzekļus. Mērķis likuma normai ir veikt naudas izmaksu tikai pēc tam, kad tiesa ir skatījusi jautājumu par prasības pamatotību. Tāpat nedz Civilprocesa likuma normas, nedz Tiesu izpildītāja likuma normas neparedz zvērinātai tiesu izpildītājai vienpusēji bez izpildu dokumenta dzēst piedzinēja /pers. B/ saistības pret hipotekāro kreditoru, ko viņš lūdzis savā iesniegumā.

Tādējādi, vadoties no lietas apstākļiem, tiesa secina, ka zvērināta tiesu izpildītāja nav ar likumu pilnvarota piemērot konkrētajā gadījumā citu naudas līdzekļu izmaksu un veidu, tai skaitā hipotekārajam kreditoram, kā to paredz Civilprocesa likuma 621. un 628.pants.

[12] Pie šādiem apstākļiem, ka tiesa nekonstatē tiesu izpildītājas darbībās pārkāpumu attiecībā uz veiktajām darbībām izpildu lietā Nr.00338/080/2018 attiecībā uz hipotekāro kreditoru un piedzinēju, tiesa atzīst, ka sūdzība ir noraidāma.

Pie šādiem apstākļiem, tiesa nekonstatē tiesu izpildītāja darbībās pārkāpumu izpildu lietā Nr.00338/080/2018.

Citi apstākļi, kas raksturo zvērināta tiesu izpildītājas Valsts amatpersona darbības pārkāpumus izpildu lietā lietas izskatīšanas laikā netika norādīti un konstatēti.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 632.pantu, 568.pantu, 229., 230. pantu tiesa

nolēma

noraidīt /pers. B/ un AS "Swedbank" sūdzību par zvērinātas tiesu izpildītājas Valsts amatpersona rīcību ar ieinteresēto personu /pers. C/.

Lēmumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesā 10 dienu laikā no lēmuma pasludināšanas dienas, sūdzību iesniedzot Rīgas rajona tiesā.

Tiesnese I.Bāliņa